

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
Θ Ρ Α Κ Η Σ

ΤΜΗΜΑ ΙΑΤΡΙΚΗΣ
ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥΠΟΛΗ - ΔΡΑΓΑΝΑΣ
Τ.Κ. 68100 ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ
ΩΤΟΡΙΝΟΛΑΡΥΓΓΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ
Δ/ντής: Καθηγητής Β. Δανιηλίδης

DEMOKRITUS UNIVERSITY
OF THRACE
MEDICAL SCHOOL
DRAGANA
68100 ALEXANDROUPOLIS
GREECE

V. Danielides: Professor-Head of
the ENT Department
Tel: +3025510 74544
Fax: +3025510 30441
e-mail: vdanielidis@hotmail.com
vdaniili@med.duth.gr

Αλεξανδρούπολη 17/4/2013

ΘΕΜΑ: «Πρόγραμμα ΠΜΣ με τίτλο Ριнологία - Ρινοχειρουργική»

Σας παραθέτουμε το πρόγραμμα των θεωρητικών μαθημάτων και της πρακτικής άσκησης του ΠΜΣ:

1^ο ΕΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

1. ΚΥΚΛΟΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

- 1.1. Εμβρυολογία της ρινός και των παραρρινίων κοιλοτήτων(ΠΡΚ)
- 1.2. Ανατομική Ρινός-ΠΡΚ
 - α. Γενικά στοιχεία ανατομικής
 - β. Ανατομία πλαγίου ρινικού τοιχώματος-ανατομικές παραλλαγές
 - γ. Ανατομικά οδηγία σημεία στην ενδοσκοπική χειρουργική (FESS, orbital decompression)
 - δ. Βασικά ανατομικά στοιχεία στην χειρουργική της σκολίωσης του ρινικού διαφράγματος
 - ε. Βασικά ανατομικά στοιχεία στην ρινοπλαστική
 - στ. Βασικά ανατομικά στοιχεία στην δακρυοασκορρινοστομία
- 1.3. Ιστολογία-Μικροανατομική της ρινός-ΠΡΚ
- 1.4. Φυσιολογία και Παθοφυσιολογία της Ρινός-Παραρρινίων κοιλοτήτων
 - 1.4. Αναλυτική παρουσίαση των λειτουργιών της ρινός και των ΠΡΚ

- 1.4.1. Αναπνευστική λειτουργία και παθοφυσιολογία της ρινικής συμφόρησης- διάγνωση και αρχές αντιμετώπισης
- 1.4.2. Οσφρητική λειτουργία και παθοφυσιολογία της οσφρητικής δυσλειτουργίας
- 1.4.3. Ανοσοβιολογική λειτουργία του ρινικού βλεννογόνου (ρόλος της βλέννης στον μηχανισμό της αυτοανοσοθεραπείας)
- 1.4.4. Ο ρόλος των παραρρινίων κόλπων στην φώνηση
- 1.4.5. Φυσιολογικός μηχανισμός λειτουργίας παραρρινίων κόλπων
- 1.4.6. Κλιματισμός της ρινός
- 1.4.7. Ο ρόλος του τριδύμου στη μύτη

1.5. *Δυσχέρεια ρινικής αναπνοής- Διαταραχές Ρινός-ΠΡΚ*

1.5.1. *Φλεγμονώδεις παθήσεις Ρινός-ΠΡΚ*

1.5.1.1. *Ρινοπαραρρινοκολπίτιδες χωρίς σχηματισμό πολυπόδων (CRSsNP)*

- α. Ταξινόμηση-Διαχωρισμός
- β. Παθογενετικός μηχανισμός χρόνιας ΠΡΚ
- γ. Συμπτώματα και σημεία ρινοπαραρρινοκολπίτιδων
- δ. Διαγνωστικές τεχνικές
- ε. Θεραπεία-ρόλος των αντιβιοτικών
- στ. Επιπλοκές ρινοπαραρρινοκολπίτιδων
- ζ. Μυκητιασική ΠΡΚ
- η. Νεότερα βιβλιογραφικά δεδομένα-εξελιξίσεις

1.5.1.2. *Ρινοπαραρρινοκολπίτιδες με σχηματισμό πολυπόδων (CRSwNP)*

- α. Ιστολογική εικόνα-υπότυποι
- β. Παθοφυσιολογία
- γ. Διάγνωση
- δ. Γενετική προσέγγιση
- ε. Θεραπευτικές δυνατότητες
- στ. Ποιος ο ρόλος της απεικόνισης
- ζ. Νεότερα βιβλιογραφικά δεδομένα-εξελιξίσεις

1.5.1.2. *Ρινίτιδες*

- α. Ταξινόμηση-Διαχωρισμός
- β. Αλλεργική ρινίτιδα
- γ. Παθοφυσιολογία
- δ. Επιδημιολογία-Εποχιακή κατανομή αλλεργικής ρινίτιδας
- ε. Νόσος του ενιαίου αεραγωγού
- στ. Νεότερα θεραπευτικά δεδομένα- Ανοσοθεραπεία: παρόν και μέλλον. Από την παθοφυσιολογία στην θεραπεία- Νέα γενιά αντισταμινικών-ρόλος στεροειδών, αντιλευκοτριενίων-αντιμετώπιση ρινικής υπερευαισθησίας
- ζ. Τροφική αλλεργική ρινίτιδα
- η. Λοιπές μορφές ρινίτιδων (αγγειοκινητική, ηωσινοφιλική, ατροφική, βακτηριακή, γριππική, ιογενής, φαρμακευτική κ.α.)
- θ. Νεότερα βιβλιογραφικά δεδομένα-εξελιξίσεις

1.5.2. Νεοπλασματικές παθήσεις ρινός-ΠΡΚ

1.5.2.1. Καλοήθειες

- α. Αιμαγγείωμα, ανεστραμμένο θήλωμα, ρινοϊνωμα, καλόηθες θήλωμα, οστέωμα, πυογόνο κοκκίωμα, κ.α.
- β. Αιτιολογία-Διάγνωση-επιδημιολογικά δεδομένα-Θεραπεία-Επιπλοκές

1.5.2.2. Κακοήθειες

- α. Καρκίνωμα, αισθησιονευροβλάστωμα, χόρδωμα, κ.α
- β. Αιτιολογία-Διάγνωση-επιδημιολογικά δεδομένα-Θεραπεία-Επιπλοκές

1.6. Ριнологικά προβλήματα σε παιδιά

- α. Ρινοπαραρρινοκολπίτιδες στα παιδιά
 - 1. παθοφυσιολογία
 - 2. κλινικά συμπτώματα και σημεία,
 - 3. μικροβιολογία,
 - 4. απεικόνιση,
 - 5. θεραπεία,
 - 6. επιπλοκές
- β. Σχέση Ρινοπαραρρινοκολπίτιδων στα παιδιά με:
 - 1. την αλλεργία,
 - 2. το άσθμα,
 - 3. την κυστική ίνωση
- γ. Ρινίτιδες στα παιδιά
- δ. Αλλεργική ρινίτιδα στα παιδιά- διαφορές με ενήλικες
- ε. Ανοσοθεραπεία στα παιδιά
- στ. Συγγενείς παθήσεις ρινός-ΠΡΚ
- ζ. Διαχείριση νεοπλασματικών παθήσεων στα παιδιά
- η. Ρινοχειρουργικές επεμβάσεις και τραύμα στα παιδιά. Ποια η επίδραση τους στην ανάπτυξη της ρινός;
- θ. Ξένα σώματα
- ι. Νεότερα βιβλιογραφικά δεδομένα-εξελίξεις

1.7. Ροχαλητό-Υπνική άπνοια

- α. Αιτιολογία
- β. Διάγνωση/ κλινική εκτίμηση
- γ. Εργαστηριακή διερεύνηση (πολύ-υπνογραφική μελέτη)
- δ. Θεραπεία
- ε. Νεότερα βιβλιογραφικά δεδομένα-εξελίξεις

1.8. Διαταραχές όσφρησης και γεύσης

- α. Ταξινόμηση, αιτιολογία,
- β. παθοφυσιολογία
- γ. Διάγνωση
- δ. Θεραπεία
- ε. Οπισθορρινική όσφρηση
- στ. Συγγενής ανοσμία, φαντοσμία
- ζ. Ρόλος του όγκου του οσφρητικού κλωβού
- η. Ιατρονομικά προβλήματα

θ. Νεότερα βιβλιογραφικά δεδομένα-εξελίξεις

1.9. Ρινόρροια ENY

- α. Αιτιολογία
- β. Διαγνωστική προσέγγιση
- γ. Ρόλος φλουορεσκίνης
- δ. Ενδοσκοπική αποκατάσταση
- ε. Διαχείριση υποτροπών

1.10. Άλγος προσώπου και κεφαλής

- α. Προσωπαλγίες
- β. Νευραλγίες
- γ. Κεφαλαλγίες-Ημικρανίες
- δ. Νεότερα βιβλιογραφικά δεδομένα-εξελίξεις

1.11. Λοιπές διαταραχές ρινός-IPK

- α. Συγγενείς ανωμαλίες
- β. Ρινικές εκδηλώσεις συστηματικών νοσημάτων (κοκκιωμάτωση Wegener, σαρκοείδωση, σύφιλη, φυματίωση, κ.α.)
- γ. Ξηρότητα ρινός
- δ. Οπισθορινικός κατάρρους
- ε. Πτάρνισμα
- στ. Ρινική δυσοσμία-όζαινα-empty nose syndrome
- ζ. Νεότερα βιβλιογραφικά δεδομένα-εξελίξεις

1.12. Επείγοντα ριнологικά προβλήματα

1.13. Σκολίωση ρινικού διαφράγματος-Υπερτροφία κάτω ρινικών κογχών

- α. Αιτιολογία-Διάγνωση-Θεραπεία
- β. Νεότερες τεχνικές αντιμετώπισης
- γ. Ποιος ο ρόλος της ρινικής βαλβίδας
- δ. Νεότερα βιβλιογραφικά δεδομένα-εξελίξεις

1.14. Ρινοπλαστική

1.14.1. Λειτουργική και Αισθητική πλαστική προσώπου-ρινός

- α. Ανατομικά στοιχεία
- β. Προεγχειρητική εκτίμηση/ επιλογή των ασθενών
- γ. Τεχνικές
- δ. Σφάλματα κατά την ρινοπλαστική-αντιμετώπιση
- ε. Επανεπεμβάσεις (revision surgeries)

1.15. Ενδοσκοπική Χειρουργική (FESS)

- α. Χειρουργική ανατομική
- β. Ενδοσκοπική ανατομική
- γ. Βασικές αρχές ενδοσκοπικής χειρουργικής
- δ. Ενδείξεις ενδοσκοπικής χειρουργικής
- ε. Χειρουργικά βήματα
- στ. Επιπλοκές ενδοσκοπικής χειρουργικής-υψηλού κινδύνου ανατομικές περιοχές
- ζ. Αντιμετώπιση επιπλοκών

- η. Αποφυγή επιπλοκών
- θ. Προ-εγχειρητική στρατηγική
 - ι. Μετεγχειρητική φροντίδα
- ια. Κόγχες και FESS
- ιβ. Νεότερα βιβλιογραφικά δεδομένα-εξελίξεις

1.16. Χειρουργική βάσης κρανίου

- α. Χειρουργική ανατομική
- β. Ενδοσκοπική ανατομική
- γ. Αρχές ενδοσκοπικής αντιμετώπισης νεοπλασμάτων ρινός/ΠΡΚ, όγκων πρόσθιου κρανιακού βόθρου, όγκων υποφύσεως, κ.α.
- δ. Ενδείξεις
- ε. Χειρουργικά βήματα
- στ. Επιπλοκές ενδοσκοπικής χειρουργικής βάσης κρανίου
- ζ. Μετεγχειρητική φροντίδα
- η. Συνεργασία με νευροχειρουργό
- θ. Ανοιχτές προσπελάσεις, πλάγια ρινοτομή: τεχνική- ενδείξεις
- ι. Νεότερα βιβλιογραφικά δεδομένα-εξελίξεις

2. ΚΥΚΛΟΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

2.1. Διαγνωστικές τεχνικές για τις παθήσεις της ρινός-ΠΡΚ

- 2.1.1. Εργαστηριακή διερεύνηση υπνικής άπνοιας
- 2.1.2. Ανοσοθεραπεία (skin prick test, nasal brush)
- 2.1.3. Νεότερα βιβλιογραφικά δεδομένα-εξελίξεις

Απεικονιστικές τεχνικές ρινός-ΠΡΚ

- 2.1.4. Ακτινογραφική απεικόνιση ρινός-ΠΡΚ
- 2.1.5. Αξονική τομογραφία
- 2.1.6. Μαγνητική τομογραφία
- 2.1.7. Χρήση υπερήχων
- 2.1.8. Νεότερα βιβλιογραφικά δεδομένα-εξελίξεις

2.2. Κύκλος πρακτικής εκπαίδευσης σε όλες τις σύγχρονες τεχνικές αντιμετώπισης της υπερτροφίας των ρινικών κογχών στο πειραματικό εργαστήριο.

2.3. Κύκλος πρακτικής εκπαίδευσης στην ενδοσκοπική χειρουργική των παθήσεων της ρινός-ΠΡΚ στο χειρουργείο.

2.4. Κύκλος πρακτικής εκπαίδευσης στην ενδοσκοπική χειρουργική των παθήσεων της ρινός-ΠΡΚ σε παρασκευάσματα.

2.5. Κύκλος πρακτικής εκπαίδευσης σε δερματικούς κρημνούς στη μύτη.

2.6. Κύκλος πρακτικής εκπαίδευσης σε όλες τις σύγχρονες τεχνικές αντιμετώπισης του ροχαλητού και της υπνικής άπνοιας στο εργαστήριο ύπνου.

2.7. Πρακτική εκπαίδευση και άσκηση των φοιτητών του ΠΜΣ στην έρευνα σε τομείς παθήσεων του ανώτερου αναπνευστικού συστήματος.

2.8. Κριτική παρουσίαση, ανάλυση και συζήτηση από τους φοιτητές του ΠΜΣ επίκαιρων άρθρων της διεθνούς βιβλιογραφίας σχετικών με τις παθήσεις της ρινός και των ΠΡΚ. Σεμινάρια με τη μορφή εισηγήσεων-παρουσιάσεων από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές επίκαιρων ή αμφιλεγόμενων θεμάτων σχετικών με τις παθήσεις της ρινός και των ΠΡΚ.

Θεματολογία:

- α. Βασικές αρχές ερευνητικής μεθοδολογίας-εφαρμογές στην ριнологία
- β. Σχεδιασμός ερευνητικών κλινικών πρωτοκόλλων
- γ. Σχεδιασμός πειραματικών μελετών
- δ. Στατιστική επεξεργασία
- ε. Προβλήματα
- στ. Ιστορική εξέλιξη ριнологίας

2.9. Παρουσίαση διεθνούς βιβλιογραφίας (Journal club)

2^ο ΕΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

1. Ανάλυση από τους φοιτητές του ΠΜΣ πειραματικής ή κλινικής ερευνητικής εργασίας για την εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής διατριβής. Η υποχρέωση αυτή θα περιλαμβάνει από την πλευρά του φοιτητή: α) σύνταξη και παρουσίαση του ερευνητικού πρωτοκόλλου, β) οργάνωση και εκτέλεση της κλινικής μελέτης ή των πειραμάτων και συλλογή των στοιχείων, γ) στατιστική ανάλυση και ερμηνεία των αποτελεσμάτων και δ) παρουσίαση των αποτελεσμάτων.

Με τιμή

Βασίλειος Δανηλίδης

Καθηγητής ΩΡΛ Δ.Π.Θ

Διευθυντής Πανεπιστημιακής ΩΡΛ Κλινικής